

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Visita de la Ruscuc.

Ura și dușmănia nu e bună nici întră particulari, cu atât mai puțin întră popore, cari trăind în vecinătate, au trebuință de raporturi cordiale dacă vreau să trăiască fără grija.

Nu erau bune deci nici raporturile cam încordate din timpul din urmă întră Bulgaria și România, căci amenințau liniștea și pacea, nu numai din aceste două țeri, ci și din celelalte state europene, pentru cari nu era lucru irelevant dacă în Balcani e liniște sau e turburarea.

Visita pe care Maiestatea Sa regele Carol al României a făcut-o zilele trecute principelui bulgar la Ruscuc, a pus capăt încordărilor de mai înainte, și relațiunile întră aceste două state vecine putem să zicem că earăși sunt din cele mai bune, și se sperăm că acum vor rămâne și durabile.

Asupra omului care de la distanță privește lucrurile, impresiunea e aceea, că visita a fost pusă la cale de Austro-Ungaria și Rusia, cari sunt pe deplin înțelese cu privire la menținerea ordinii și liniștei în Balcani. În care cas apoi Regele Carol al României ar fi mandatarul acestor două state mari, trimis în Bulgaria să spună celor pe cari îi privește, că Europa dorește pace și bunăînțelegere întră poporele din Orient.

Acest frumos și însemnat mandat, dat României în persóna Domnitoriului ei, — de a duce ramură de maslin preste Dunăre pe sēma acelor cari numai prin sânge românesc și-au primit botezul de ómeni independenți și de stat independent, formeză o nouă distincție pentru regatul român.

Bulgaria oficială și neoficială pare a fi înțeles lucrul acesta, și a făcut primire splendidă Regelui României. Vom da amănunte despre primire, ear' de astă-dată, și la locul acesta, dăm toastele rostite cu ocaziunea prânzului dat Marți sēra în onórea Regelui Carol, pentru-că în ele se găsește reogindat scopul politic al acestei vizite.

Principele Ferdinand al Bulgariei a rostit următorul toast:

“Cu o adevărată satisfacțiune salut pe Augustul vecin, care vine să-mi întórcă visita pe pământ bulgar.

Prezența regelui României printră noi este o dovadă despre raporturile de prietinie și de bună vecinătate, cari există în chip atât de fericit întră țera Sa și a Mea. Țin să dau Maiestății Vóstre asigurarea, că *Eu și guvernul Meu nu vom neglija nimic pentru a stringe și consolida aceste bune raporturi.*

Acéstă visită este cu atât mai prețioasă pentru Bulgaria și Suveranul ei, cu cât ea coincide cu aniversarea a 25-a a rēșboiului liberării, la care Majestatea Vóstră și *vitēza Sa armată* au luptat o parte glorioasă pe câmpurile de luptă dintră Dunăre și Balcani. *Noi le vom păstra cu fidelitate o recunoștē-tóre amintire.*

Animat de aceste sentimente ridic păharul în sănătatea Maiestății Vóstre, a Maiestății Sale Reginei și a dinastiei Regale, precum și pentru prosperitatea României.”

Maj. Sa Regele Carol a rēspuns:

“Viu mișcat de cuvintele amabile, ce Alteța Vóstră Regală Mi-ați adresat, mulțamesc din tótă inima pentru frumoșa și căldurósa primire, ce Mi-s'a făcut din partea poporului Sēu, a armatei Sale și în special a orașului Ruscuc, ale cărui progrese desevēșite sub Domnia Vóstră M'au suprins în mod plăcut. Privesc ca o coincidență norocită, că am venit să întorc visita Alteței Vóstre Regale la epoca aniversării a douăzeci și cincina a rēșboiului glorios, care s'a desfășurat pe câmpurile de bătălie din Bulgaria. Națiunea bulgară salută cu aceleași simțeminte ca și noi victoriile repurtate de armatele aliate ruso-române. Aceste evenimente nu pot de cât se apropie țerile nóstre și să consolideze relațiunile de prietinie, cari pentru Mine au un mare preț.”

Visita mea fiind o nouă cheazășie pentru desvoltarea lor în viitor, făcēnd urările cele mai sincere pentru fericirea Alteței Vóstre Regale și a membrilor familiei Sale, pentru zilele scumpe ale Augustei Sale Mame și pentru prosperitatea Bulgariei, ridic acest păhar în sănătatea Alteței Sale Regale Principelui Bulgariei.”

Din trecut.

VI.

Din cele espuse până acuma se vede destul de apriat, că din propriul seu indemn primul guvern independent magiar n'a făcut nimica la 1848 în chestia naționalităților; ear' aceea ce a făcut în chestia română, a făcut numai la insistențele lui Șaguna, și numai pentru a se degaja de angajamentele luate față de Corónă, a nume, că va liniști pe Români, asigurându-le naționalitatea prin lege specială.

Tot așa s'a întēplat și în anul următoriu, 1849, când guvernul magiar earăși nu din propria inițiativă, ci în urma intervenției emigranților români, a căutat să lege pace și înțelegere cu Români.

Câțiva membri ai emigrațiunii române se aflau adecă în țera la noi, parte în Ardeal, parte în Ungaria, unde căutau să deo o astfel de direcțiune evenimentelor și o astfel de întorsătură mișcărilor, ca din ele să pótă trage folóse bune și patria lor proprie, principatele române din vecinătatea nóstră.

Cei mai activi dintră emigranții români erau: *Cesar Boliac*, care scosese și o fóie românescă aici la noi, în scopul ajungerii la o înțelegere cu Ungurii și a legării unei alianțe cu ei, și *Nicolae Bălcescu*, care a tractat mult cu *Kossuth* și cu ceialalți politicieni de frunte ai Magiarilor, în chestia împăcării Românilor.

Bălcescu primise asupra sa r lul de a face pe mijlocitoriul; și după-ace auăise de la deputații români, cari făceau parte din conventul de la Dobrițin, că și dorința lor este a se lega pace grabnică cu legiunile române, ear' în scopul acesta au compus ei și un proiect de lege despre *recunoșterea și garantarea drepturilor națiunii române*, — Bălcescu, care se afla în Dobrițin, li-a cerut acest proiect pentru a'l presenta guvernului magiar.

Bălcescu a predat contelui Batthyány încă în Dobrițin proiectul de lege, punēndu-i la inimă să-l accepte, căci în înțelesul acestui proiect Români se mulțamesc cu íorțe puțin, recunosc integritatea statului ungar și recunosc îndreptățirea limbii magiare de a fi limbă diplomatică în stat, ear' cererile lor sunt de așa, că li-se pot acorda fără pedecă.

Conventul a trebuit să se mute grabnic la Pesta și a rēmas, ca aici să se continue tratările întră Bălcescu și guvernul magiar.

Proiectul de lege, prezentat guvernului magiar, era în esență următoriu:

Despre drepturile națiunii române, civile și judiciare.

§ 1. Incetând întrebuintărea cuvēntului Oláh, în locul lui se întemeiază cuvēntul Român.

§ 2. Naționalitatea Românilor se recunoște și pentru de-apururea se asiguréză.

§ 3. Români se pot folosi de limba lor liberi în biserică și școlă și în eserciarea drepturilor civile.

§ 4. Statul e dator să ridice pentru Români, în proporția poporului, școle înalte și elementare, în cari va fi învățată și limba magiară, dar' tóte ștințele se vor propune în limba română.

§ 5. La universitățile magiare se va ridica câte o catedră de limba română.

§ 6. În comunități românești, comanda gardei naționale stabile va fi românescă.

§ 7. În acele comitate, scaune și cetăți, unde Români formeză majoritatea, limba de consultare va fi cea română. Protocolul se va purta în limba română și magiară. Correspondențele oficiale la dietă, cu ocărmuirea și cu jurisdicțiunile (afară de aceea, unde Români formeză majoritatea), se vor face în limba magiară.

§ 8. În privința dreptului de petiționare, fie-care Român e liber a-și așterne cauza sa înaintea ocărmuirii în limba română.

§ 9. Ocărmuirea e îndatorată să esplice legile țerii și tóte ordinele cari ating pe toți, și să le tipărescă și în limba română.

§ 10. În comitatele în cari Români fac majoritatea, trebuie să se aplice ocărmuitori din națiunea română.

§ 11. În diregătoriile statului precum și la scaunele de sus și de jos, în ramurile de slujbe mari și mici, după proporție, trebuie să se aplice și Români.

§ 12. În comunitățile românești, unde se vor întocmi jurii, limba de judecată va fi cea română, ear' sentența pentru împăciuirea ambelor părți se va alcătui în limba părților.

Despre afaceri bisericesti.

§ 13. Români își vor conduce trebile bisericesti răzimați pe temeiul democratic, liber și în următoriu chip:

§ 14. Stând sub ocărmuitor bisericesc, liber ales, vor fi scoși dintră de-a pururea de sub hierarchia sērbescă.

§ 15. În tot anul se pótă ține odată sinod parțial și general.

§ 16. La ministeriul cultului se va ridica pentru Români de lege rēșăritenă o ramură (secție) de slujbe

deosebit, ai cărei membri să fie toți Români.

§ 17. Români uniți vor fi neaterăntori de metropolia de la Strigoniu.

În 25 Iunie contele Batthyány, care era acum ministru de esterne, a trimis lui Bălcescu alt proiect despre concesiunile pe cari guvernul magiar ar voi să le facă naționalităților și în special Românilor. În acest proiect nu se dădeau Românilor de cât aceea ce aveau, limbă națională în biserică și școlă, și ca ceva nou, limbă națională la comune, unde ei formeză majoritatea.

Bălcescu știa că Români nu se vor mulțami numai cu atăta; a conferat deci de mai multe-ori în chestia acēsta cu Batthyány, cu Szemere (ministru-president) și cu Kossuth (prezident), — cum ne spunea în scrisorile adresate lui Ioan Ghica, — să nu aibă “muștrare de cuget, că nu și-a făcut datorința, aducēnd o împăcare atât de dorită și atât de trebuincioasă întră Români și Unguri”, — ear' rezultatul acestor consultări a fost proiectul de pacificare, legat în 14 Iulie în Segeșdin, — unde se refugiase guvernul magiar împreună cu dieta țerii — de o parte întră emigranții români Bălcescu și Boliac, de altă parte întră guvernatorul țerii Kossuth.

Proiectul de pacificațiune era următoriu:

1. Valachii formeză o naționalitate separată și în actele publice vor fi numiți în viitoriu Români.

2. Guvernul Ungariei acordă liberă desvoltare tuturor naționalităților cari fac parte din Ungaria, și acordă și Românilor garanții naționale.

3. În us diplomatic rămâne limba magiară în afacerile legislațiunii și în administrația afacerilor publice și de guvernare, până la punctul unde ea e indispensabil necesară pentru menținerea unității de stat ungar. În administrația comunală vine folosită limba majorității.

4. În comitatele și jurisdicțiunile cu poporațiune esclusiv română, sau unde națiunea acēsta e în majoritate, în discuțiuni póte fi folosită limba română tot așa ca și cea magiară. Protocolele se fac în ambele aceste limbi. Correspondențele cu dieta, cu guvernul și cu jurisdicțiunile se fac în limba magiară, cu escepțiunea correspondenței întră două jurisdicțiuni, care se face în ambele limbi. În ori-ce alt cas correspondența se pórtă în limba română.

5. În tóte școlele deja existente sau pe cari statul le va ridica în viitoriu prin părțile locuite de Români, limba de propunere va fi cea română.

6. În casul că se vor întroduce judecătorii cu jurați și procedura verbală la tribunalele inferióre, procesele vor fi purtate, pe basa principiului stabilit în § ul 4, în limba română sau magiară.

7. Fie-care Român este liber să înainteze petițiuni în limba proprie.

8. Români de rital grecesc primesc dreptul de a-și conduce afacerile confesionale independent de celelalte religii, dându-li-se administrație autonomă, și în consecință independență de cătră hierarchia sērbescă, scoși fiind de sub puterea patriarhului.

9. Pe lângă ministerul de culte și instrucțiune publică se crează o secțiune particulară pentru afacerile bisericești de ritul grecesc, compusă în totalitatea ei din funcționari români de același rit.

10. Școlile și bisericile de acest rit se vor bucura de toate avantajele acordate celorlalte religii.

11. Fundațiunile bisericești și școlare, Români și-le vor administra singuri.

12. Pe lângă universitatea din Budapesta se va ridica o facultate teologică pe seama greco-orientalilor.

13. Români, în urma unei notificări prealabile și în prezența unui comisariu guvernial, vor pute ține sinele particulare și generale, pentru regularea afacerilor lor bisericești și școlare.

14. În comunele în cari Români se găsesc în preponderanță, limba gardei naționale va fi cea română.

15. Români vor fi admiși în mod egal cu ceilalți cetățeni de stat în toate funcțiunile publice, fără a forma obstacol persoana și naționalitatea lor.

16. Români, răsculați în contra Ungariei, vor depune armele în decurs de două săptămâni de la comunicarea acestui tratat, și a nume, în mâinile autorităților civile sau militare.

17. Guvernul Ungariei acordă amnestie completă și generală tuturor Românilor compromiși în evenimentele din urmă, dacă împlinesc condițiunile stipulate în paragraful premergător.

18. Români insurgenți, după ce depun armele, vor jura pe independența Ungariei. Cei ce nu vor depune jurământul în decurs de două săptămâni, sau nu vor depune armele, în înțelesul §-ului 16, — vor fi eschiși de la amnestie.

Acestea erau concesiunile, pe cari Kossuth le făcea la 14 Iulie Românilor, fără ca Români să le fi cerut, fiindcă nici deputații, Români de naștere, din dieta țării, nici emigranții români, Bălcescu și Boliac, nu erau împuterniciți din partea Românilor să lege contracte cu nimeni în numele lor.

Kossuth însă le-a făcut pentru-că simțea că e ajuns în strîmtorie și are lipsă de Români.

Din Deva.

Sfințirea bisericii gr. ort. române. — Adunarea generală a reuniunii femeilor române. — Petrecere.

Deva, 10 Novembre n.

Domnule Redactor! Cu drag vin să vă raportez despre întreita srbătoare pe care am avut-o ieri, noi Români din Deva.

Eri adecă, în 9 Novembre n. s'a făcut cu mare solemnitate sfințirea bisericii gr. ort. rom. din loc, terminată, resp. renovată abia acum după 30 de ani de la punerea petrii fundamentale.

O generală și ferbinte dorință a Românilor din Deva era terminarea acestui mare edificiu și pompos focal al românismului din centrul comitatului Hunedórei, cu atât mai mult, cu cât această grandioasă operă trecea peste puterile materiale ale credincioșilor și așa numai cu concursul material al marinoșilor contribuvenți — cu deosebire al inteligenții din Deva și jur — și cu sacrificiile credincioșilor — căroră laudă se cuvine, — s'a putut realiza acest scop mult dorit.

Biserica era foarte frumos decorată, cu deosebire a atras atențiunea publicului 2 icone artistic lucrate, în mărime naturală, precum și podobe de pe altar, toate donațiuni marinimose.

Cu bucurie amintesc că întră numeroșii oșpeți am observat și pe veteranul octogenar dl Sava Popovici, preot campestru militar în pens. cu rang de maior, de mâna căruia lucrate se află mai multe icone prețioase în biserică din Deva.

Delegatul esmis și încredințat de Escel. Sa Inaltpreasfințitului Arhiepiscop și Metropolitan Ioan Metianu cu sfințirea bisericii, a fost protopopul Sibiului dl Ioan Papiu, fos-

tu! protopop al tractului Deva, sub care s'a început zidirea.

Dimineața la 9 ore s'a început înălțătorul act al sfințirii cu o solemnitate imposantă.

Era sublim a vedea cum servesc Domnului 29 preoți îmbrăcați în odăjdii într'o biserică atât de frumoasă! Sfințirea apei s'a sâvârșit întră salvele unei companii de onoare a batalionului de hoaveți staționat în Deva.

După sfințirea apei a urmat liturgia sâvârșită tot de cei 29 preoți, adecă de delegatul Escel. Sale Metropolitanului, asistat de 4 protopopi, 23 preoți și 1 diacon.

Răspunsurile le-a dat corul meseriașilor din Deva, ajutat și de câțiva inteligenți — instruat de noul învățătoriu, dl Nicolae Igna — cu o precisitate, care numai spre laudă le servește atât coriștilor, cât și conducătorului lor.

La finea liturgiei d-nul protopresbiter Papiu într'o vorbire frumos construită, cu citate și exemple din sf. scriptură, laudă fostii sei fii sufletești, amintind și pe cei morți deja, dar' cari încă au contribuit la edificarea bisericii, și dă mulțămii lui Dumnezeu că li a ajutat de a pute termina această frumoasă și creștină operă.

Cu încunjurarea bisericii și cu stropirea ei cu apă sfințită la ora 1 p. m. serviciul divin s'a terminat.

La orele 2 s'a ținut un banchet în hotelul cel nou "Central", la care au luat parte preste 70 persoane, domni și dame.

Sub durata banchetului renumita musică a lui Gogi din Orăștie a delectat publicul cu cele mai frumoase și însuflețitoare cântări naționale.

Toastele s'au restrîns la cele oficioase.

Primul l'a rostit dl protopop Papiu pentru Maiestatea Sa, al doilea dl protopop G. Romanul, pentru Escelenția Sa Inaltpreasfințitul domn Ioan Metianu, capul bisericii gr.-or. române din Transilvania și Ungaria, căruia la propunerea dlui Dr. Aurel Vlad s'a expedat o telegramă de felicitare concipiata de propunător. Dl Dr. Aurel Vlad a salutat apoi pe delegatul metropolitanului, dl Ioan Papiu; dl Petru Mihaiu pe protopopul Devei, dl George Romanul; ear' dl George Oprea, protopopul Iliei, aduce laude credincioșilor și mulțamește contribuvenților și donatorilor pentru creștină faptă. Banchetul s'a sfârșit cu un act sublim. Era înălțător momentul, când întreaga societate stând în picioare, domni, domne și domnișore, a cântat împreună cu musica, mărețul și însuflețitorul nostru imn național "Destăptă-te Române".

Pe la patru ore d. a. publicul a trecut la casina română, unde s'a ținut *alunarea generală a Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedórei*.

Era o pravește încântătoare a vedea acum femeia la rândul ei! O masă lungă pe lângă care se înșiră membrele din comitet, cu acte și hârtii la mână, mai înjos un cerc drăgălaș de domne și d-șore și în fund grosul publicului, preoți, mireni, tineri și bătrâni privind cu mândrie și pietate.

Se face liniște. Presidenta Reuniunii dna Elena Hossu Longin își ocupă locul și deschide adunarea generală cu următoarea vorbire:

— "Onorabilă adunare generală!

Când înainte de asta cu 16 ani femeile române din acest comitat au înființat Reuniunea lor, au luat rezoluțiunea de a intra și ele în șirul acelor femei, cari cu drag muncesc pentru propășirea și înflorirea neamului lor.

Pe timpul când Reuniunea noastră s'a întemeiat erau deja în totă țera, în ținuturile locuite de Români, un număr frumos de Reuniuni femești, cari toate desvoltau activitate salutară pe teren cultural și filantropic.

Căci da, îndată după marile evenimente din anul 1848 s'a și simțit necesitatea, ca și femeia română să intre în arena deschisă și să-și iee partea la regenerarea națiunii române.

Și cu admirabilă stăruință acele matrone române și-au împlinit nobila și sfânta lor misiune!

Era extrem de greu atunci a organiza ceva întră Români, căci totul era ogor întelenit, nicăiri o brazdă trasă, care să fi indicat direcția, în care trebuia dat înainte.

Aveau însă acele femei antecesore un mare noroc.

Trimise Dumnezeu pe acele vremuri poporului românesc niște fii cari împliniau rol de adevărați apostoli în sinul națiunii lor!

Nume mari, în veci strălucitoare, ilustră paginile istoriei române, de acum un jumătate de veac, când se ivesc la români primele femei cari înțelegând rostul timpului, constituiesc cea dintăiu Reuniune la Brașov.

Acei mari dascăli ai Romârimii au fost cari cu graiul și cu condeiul au îndemnat femeile contemporane la tot ce-i nobil și frumos.

Prima piatră pusă fiind la mândrul templu național, a urmat rënd pe rënd, pe urmele lor altele și altele, până nu s'a mai aflat colț de țără, unde femeile române să nu lucreze, în chip binecuvântat, în agrii culturi naționale.

Vedem ca busolă a tuturor acestor porniri laudabile, pusă în primul plan: educațiunea și cultura sexului femeesc.

Și nici că se putea altfel!

Trebuia pusă basa solidă: *la marea operă de renaștere!*

Când s'a simțit marea necesitate, ca și femeile române din acest comitat să se grupeze în jurul unui steag cultural propriu al lor, o nouă devisă apăruse în societatea românească.

S'a ivit de-o dată ca prin basme, o mândră vedenie, întră munții Carpaților din regatul vecin.

A apărut o fermecătoare regină-poetă, care de pe tronul ei regal descinse în căsuța modestă a țeranului de la țără.

Și sufletul ei poetic descopere în îmbrăcăminte țerancei române și în întocmirea casei ei mi de frumoseți, cari până la acel timp nebagate de nime în sēmă au fost.

Și ca prin vraje, această regină deschide comora scumpă pentru poporul ei din munca și hărnicia femeii de la țără.

Și Europa cultă a putut din nou să admire această regină ideală, care după ce în timp de război își eluptase gloriosul titlu de mama răniților, o vede în timp de pace adunând ficele și femeile din boerimea țării și întocmind cu ele primele ateliere, cu răsbobie perfecționate și cusături, după mustre antice romane.

Inspirate de această pildă fenomenală, românele acestui mare comitat, când se pună temelia reuniunii lor, hotărât-au: ca în primul plan țerancei române și hărniciei ei să dedice totă dragostea și activitatea lor!

Și că nimerită e ținta ce urmărim, dovedește viul interes ce obște românească a manifestat în decurs de 16 ani față de reuniune, care a îmbrățișat prima la noi în țără: cestiunea industriei de casă.

S'a ivit această reuniune, din când în când, în diversele centre ale acestui comitat, întocmind expoziții cu manufacturi țeranești și îndemnând la conservarea și sprețierea portului strămoșesc, pe care o regină îl pōrtă cu mândrie.

Și învățând pe membrele ei cum să confecționeze lucruri nu numai frumoase, dar' și potrivite cerințelor practice, premiind pe cele măiestre și îndemnând fetele și nevestele tinere la păstrarea jingășelor motive moștenite de la mamele și străbunele lor.

Tot în acest timp s'a adunat un capital modest, care însă totuși atinge aproape suma de 10,000 corone.

Acest capital ne apropie tot mai mult de scopul primordial al reuniunii: de înființarea primului atelier de industrie de casă românească.

Viul interes ce se manifestă chiar în zilele noastre față de industria țerancei române, ne impune, ca cu puteri noue să stăruim, ca dorința ferbinte a noastră a tuturor cât mai curând fapt împlinit se devină!

Pentru-ca bunul Dumnezeu să ajute mai departe, ca la bun sfârșit să ducem opera începută, exprim căldurosele mele urări și Ve zic din inimă: bine ați venit!

Adunarea generală o declar deschisă. Amăsurat ordnei de zi s'acetit lista membrilor reuniunii, după care reuniunea de prezent are: un membru onorar (părintele Zaharia Boiu din Sibiu — a mai fost fiertatul George Barițiu), 31 membre fundatōre, 60 membre pe viață, 7 membre ordinare și 26 membri ajutători.

Se cetește raportul secretarului despre activitatea comitetului de la ultima adunare generală și raportul casierei despre averea reuniunii.

Din raportul comitetului aflăm, că afară de esecutarea concluzelor, aduse în ultima adunare generală, comitetul s'a ocupat serios cu ideea: cum s'ar pute realiza primul atelier de industrie de casă, — ear' din raportul casierei reese, că Reuniunea de prezent, are o avere în bani gata, elocăți la cinci bănci din comitatul Hunedórei, de 10,000 corone.

Rapōrtele se dau unei comisiuni, compuse din domnele Maria Barițiu și Eugenia Sânzian, cu domnul Dr. Ales. L. Hossu, pentru raportul comitetului și al casierei — apoi dșorele Veturia Corvin și Asinetta Popovici, cu dl Nic. Schiau, pentru conscrierea membrelor și încassarea taxelor.

Ședința s'a suspins pe câteva minute, când publicul s'a delectat în privirea țesăturilor espuse și îngrijite de cătră dna Meșonier și dșora Marieta Olariu.

Redeschidându-se ședința, comisiunea primă raportază că actele Reuniunii și raportul comitetului sunt în ordine, ear' socotelile casierei sunt corecte și justificate, deci propune, ca adunarea generală să primescă propunerea comitetului făcută în raportul seu, ca să se alegă o anchetă din bărbați specialisti, care la viitōrea adunare generală să prezente un plan bine compus: cum s'ar pute înființa un atelier, ear' casierei să i-se deie absolutoriul, cu mulțămii.

Comisiunea a doua raportază, că s'au înscris: 9 membre pe viață, plătind 90 corone, 2 membre ordinare, plătind 6 cor., și 13 membri ajutători, plătind 60 cor., cu totul 156 corone.

Adunarea generală ia act despre rapōrtele comisiunilor, alege bărbații pentru anchetă, ear' cele înscrise se declară membre ale Reuniunii.

Unul dintră bărbații de încredere ai Reuniunii face propunerea, ca pe baza meritelor neperitōre și bine cunoscute de obște românească, în special pentru meritele câștigate pe terenul culturi naționale, apoi pentru viul interes ce totdeuna au dovedit față de femeia română și față de scopul ce și Reuniunea urmărește, adunarea generală să alegă membră onorară pe domna Maria Cosma n. Roman, din Sibiu, — ear' membri onorari pe dnii Iosif Vulcan, redactorul "Familiei" și membru al Academiei române, și pe dl Demetriu Comșia, prof. în Sibiu.

Adunarea generală, cu bucurie și însuflețire primește propunerea făcută și încredințază biroul, ca să aducă la cunoștință alegerea numiților.

Cu autenticarea procesului verbal a fost însărcinat comitetul.

Presidenta mulțamind de viul interes arătat față de Reuniune declară ședința închisă întră vii aclamațiuni de "să trăieșcă".

A urmat petrecerea aranjată de tinerimea română din loc și împrejurime. A fost bine succedată. S'a jucat cu vioiciune până cătră zori.

Correspondentul.

Declarațiunile ministrului Wlassics.

Ziariul german din loc, "Sieb. D. Tageblatt" a scris într'un număr mai recent, că Ministrul Wlassics vorbind în culoarele dietei cu doi deputați sași despre cele esperiate cu ocaziunea inspecțiilor făcute la Brașov și Sibiu, a spus, că i-au făcut o imposantă impresiune satele din țera Bârsei.

Ministrul Wlassics nu s'a putut reține însă să nu spună deputaților sași și aceea ce a auzit de la un Român, a nume, că Românului îi sunt mai dragi colibele conaționalilor sei, de cât casele Sașilor, pentru-că pe dinaintea colibelor românești se jōcă *cete de copii*, pe când casele frumoase săsești sunt gōle și pustii.

A mai spus ministrul, că întrebând pe o fată din școla civilă română din Sibiu, că ce plătesc părinții pentru întreținerea ei, fata a răspuns că numai 5 corone, fiindcă mănăcarea i-se aduce de a casă.

Lucrul acesta a pus în aimore pe ministrul, care a făcut observația, că "situația Sașilor față de acesta nepretențiositate a Românilor e grea din cale afară".

Ministrul a fost de altcum mulțamit cu cele vădute și esperiate în Ardeal.

Pentruatedrală.

Preoțimea și învățătorimea noastră din tractul *Agnita*, a subscris la colecta pentru zidirea catedralei următoarele frumoase contribuții:

a) preoți:

1. Nicolae Moldovan, protopresbiter	cor. 300
2. Ioan Regneală, paroch în Șoarșul-mare	" 160
3. George Borzea, par. în Covș	" 150
4. Mihail Păcală, paroch în Șulumberg	" 150
5. Daniil Constantinescu, paroch în Ighișdorful-român	" 150
6. Nicolae Gavrea, paroch în Bendorf	" 150
7. Ambrosiu Marcovici, paroch în Chirpăr	" 150
8. Iosif Morariu, paroch în Hosman	" 120
9. Ioachim Păreșu, paroch în Agnita	" 100
10. Mihail Holerga, paroch în Măgărei	" 100
11. Ioan Petrișor, paroch în Alțina	" 100
12. Ioachim Trif, paroch în Vêrd, cu soție-sa Ana,	" 100
13. Ioan Mihu, paroch în Cincul-mare,	" 100
14. Ioan Rotariu, paroch în Proștea	" 100
15. Ioan Bonea, paroch în Fofeldea	" 100
16. Nicolae Pandrea, paroch în Ghijasa	" 100
17. Ioan Braniște, paroch în Tôrcla	" 100
18. Ioan Răduleș, paroch în Seliștat	" 100
19. Macedon Grecu, paroch în Hundrubechiu	" 100
20. Valeriu Cosma, paroch în Iacobenii	" 100
21. Ioan Alexandru paroch Ilimbav	" 100
22. Ioan Floca, paroch în Zlagna	" 100
23. Florian Bologa, paroch în Marpod	" 100
24. Ioan Tat, paroch în Cichindeal, și soția,	" 100
25. Ioan Savu, paroch în Veseud,	" 100
26. Nicolae Babeș, paroch în Ruja	" 100
27. Nicolae Huiu, paroch în Găinari	" 100
28. Lazar Cocoș, paroch în Șomartin	" 100

b) învățători:

1. Ioan Paicu (Agnita)	cor. 30
2. Alexandru Bârsan (Coves)	" 30
3. Emil Mandocea (Cincul-mare)	" 25
4. George Jugărean (Bârghiș)	" 20
5. Ioan Holerga (Alțina)	" 20
6. Emanuil Suci (Măgărei)	" 12
7. Dometian Axente (Bendorf)	" 12
8. Iosif Gligor (Bendorf)	" 12
9. Valeriu Bonea (Fofeldea)	" 10
10. Ilie Bunea (Nochrich)	" 10
11. Nicolae Bugneriu (Seliștat)	" 10
12. Constantin Măhăra (Marpod)	" 10
13. Zaharie Muntean (Merghindeal)	" 10
14. Ioan Dobre (Proștea)	" 10
15. Iancu C. Dragotă (Chirpăr)	" 10
16. Ioan Dragomir (Ilimbav)	" 10
17. Iancu Berbece (Ghijasa)	" 10
18. Nicolae Neamț (Alțina)	" 10
19. Ioan Vineșan (Ruja)	" 10
20. Simion Vargă (Veseud)	" 10

NOUȚĂȚI

O viitoare stea a tragediei. Ziariul parisiian "*Petit Bleu*", publică într'un număr mai recent următoarele, sub titlul de mai sus: Recentele esamene ale conservatorului au relevat, după cât se pare, în viața de tragedie o d-șora care e destinată unui viitor strălucit. Ea se numește Ventura; mama ei a fost artistă dramatică în România. D-șora Ventura, care s'a născut la București, are 17 ani; e de o trumșeță fermecătoare; fața ei e de o rară expresiune, vocea 'i e sonoră, profundă; jocul 'i e sobru și gestul de o mare amplor. D-șora Ventura a concurat, pentru esamenul ei de admitere, într'o scenă din "*Andromaque*". Membrii juriului au fost cuceriiți de la primele versuri. Ea a fost pentru dînși o adevărată revelație. D-nii Victorien Sardou și Lavedan plângeau, așa de mult 'i mișcase accentele tragice ale tinerei candidate; dl Jules Claretie, al cărui entuziasm, mai ales la esamene, e foarte mic, — era cu totul încântat. Dl Halévy a exclamat: "Preste un an ea va obține premiul prim. E a doua Rachel".

Notăm, că d-șora Ventura e bursiera M. Sale Regelui Carol al României.

Cununie. Stefan Morariu, cleric abs., din Săsciori, și Virginia Corda, din Spring, se vor cununa Duminecă (23 Novembre n.) în biserica gr.-or. din Spring.

Dar pentru biserica din Deva. In scopul renovării bis. gr. ort. din Deva au contribuit la mâna subscrisului următorii: Alexandru Moldovan, sen. proprietariu în Deva 200 cor., Dr. Ioan Mihu, avocat și mare proprietariu în Vinerea 100 cor., N. N. în S. 20 cor., Hondoleana 20 cor., George Mărințu, sergent, și soția Ana, din Deva 10 cor., D-șora Vict. Flăncu, profesora în Deva 10 cor., Dna Kenderesi Klara prin Dna Luceștia C. A. A. Nic. 1 cor. 44 fil., Dna Vladaia (Concert) 10 cor. Total 371 cor. 44 fil. Primescă maritimșii donatori sincere mulțămiri. Bunul Dumnezeu să le răsplătescă creștinșca faptă! In numele com. bis. Deva, 30 Octobre 1902. *George Românul*, protopresb.

Altoi pentru plantare de păduri. Ministrul de agricultură face cunoscut proprietarilor de păduri cari în scopul plantării de păduri voesc să capete gratuit arborășii din pepinierile statului, că cererile în această privință au să și-le înainteze ministrului, pe calea inspectoratelor silvanale, cel mult până la 15 Decembre st. n. Spesele de transport pe calea ferată le suportă statul. Dintre proprietarii mici vor căpeta altoi numai aceia cari prin autoritatea administrațiunii publice vor dovedi că din cauza stărei lor materiale nefavorabile nu au putința de a-și prăsi altoii pe cheltuclă proprie. Proprietarii mari însă vor căpeta altoi după împlinirea trebuințelor proprietarilor mici, și sub condiția de a solvi statului spesele împreunate cu prăsierea.

Știri din România. Prefectura de poliție din București a pus în aplicare niște măsuri foarte laudabile cu privire la cerșit. A dat ordonanță, prin care oprește cerșitul ori-unde și ori-când s'ar practica în capitala României. Fie-care cerșitoriu va fi dus la poliție, de unde cei infirmi vor fi trimiși la asilul de la Răchitosa, străinii vor fi trimiși a casă, ear' simulanții, cari se prefac a fi schiloși numai pentru a stărni mila trecătorilor, vor fi dați în judecată pentru vagabondagiu.

— Secretariul ligei culturale, dl Septimiu Murășan a fost trimis cu bursă la Halle, ca să și completeze studiile la universitatea de acolo. Nu e exactă deci știrea din "*Keleti Értésítő*", că ar fi fost trimis în Germania pentru a studia organizarea Schulvereinului de acolo, în scopul, ca agitațiunile să pôtă fi continuate cu succes în favorul Românilor din statul ungar.

— In curând se va introduce și în România telegraful fără sirmă al lui Marconi. După proiectul făcut la însărcinarea guvernului român, stațiunea centrală va fi la Constanța, ear' celelalte stațiuni pe vasele "*Regele Carol*", "*Elisabeta*" și "*Principesa Maria*".

— Luni s'au deschis cursurile școlii superioare de științe de stat din București, cu care ocaziune domnul Tache Ionescu, directorul școlii, a rostit un frumos discurs de deschidere. După deschidere profesorii s'au întrunit în conferință pentru a discuta în privința orarului. Dl Tache Ionescu a promis că va căuta să pună școlă această pe picior de egalitate cu școlile similare din străinătate.

— Domnul Vasiliu, căruia primăria capitală București i-a acordat concesiunea de a pune în funcțiune vapoare pe Dâmbovița, a făcut încercare zilele trecute cu unul. De-și vapoarul are o forță numai de 12 cai putere, încercarea a fost satisfăcătoare, la deal chiar, în contra curentului puternic.

Dor de învățătură. La universitatea din Turin s'au întâmplat Sâmbătă mari demonstrațiuni din cauză că ascultătorii nu aveau loc în sala de prelegeri. A nume, la geometria descriptivă sunt înscriși așa de mulți ascultători, în cât considerabilă parte nu încap în sala destinată pentru prelegeri din acest studiu. Ascultătorii au cerut la rectorul, ca până se vor lua dispozițiuni pentru-ca toți să pôtă asculta prelegerile, să nu se țină prelegeri. Contrar acestei cereri profesorul Dr. Famo a intrat Sâmbătă în sală să țină prelegeri, la ce ascultătorii rămași pe afară au făcut gălăgie mare, ear' după ce profesorul în butul protestărilor lor și-a început prelegerea, au spart ușa și au silit pe profesor să părăsiască sala. Studenții apoi, infuriazți au sfărmat bancele, au dat jos policandrul și au mers la locuința rectorului, unde au spart toate ferestrite. A trebuit să întrevină poliția, ca să pună capăt turburărilor.

Osândă meritată. Tribunalul din Iecaterinoslav (Rusia) a osândit la trei ani de muncă silnică pe directorul penitenciarului de acolo, pentru schingiuirile și torturile oribile cu cari tracta pe delincuenții ajunși în abel penitenciar. Cinstitul om se numește Fass și nu se mulțămia numai cu ceea-ce el aplica delincuenților, ci silia și pe subalternii sei să fie căli.

Evreii în tôte. In Budapesta a apărut de curând catalogul (șematismul) morilor, fabricelor de spirit, marilor comercianți de spirit, fabricelor de zăhar și rafineriilor de oleu mineral. Conform acestui catalog sunt în Ungaria 48 mari fabrice de spirit, dintre cari 12 în mâni creștine, ear' 36 în mâni evreești, 557 fabrice de spirit economice (207 creștine, 350 evreești), 37 rafinerii de spirit decretate depouri libere (11 creștine, 26 evreești), 64 depouri libere destinate pentru conservarea și vinderea spiritului (8 creștine, 56 evreești). Comercianți de spirit engros sunt 438 (63 creștini, 375 evrei). In întregă țera sunt deci 1144 inși cari fac comerciu de spirit în cadre mari, ear' dintră acestia creștini sunt numai 301 (26-31%), față cu 843 evrei (73-69%). Se vede și din această că evreul e om de trau; în tôte se viră, unde e vorba de căștig.

Cel mai mic băiat din lume. Săptemăna trecută a răposat într'un spital din New-York un băiețel, care cu drept cuvânt a fost piticul piticilor întră băieți. El dusese la spital tatăl seu, într'un săculeț de hârtie în care pusesse mai întâiu bumbac, pentru-ca măteliului să nu-i fie frig. Directorul spitalului, Dr. Foehrenback, l'a luat îndată în îngrijire, dar' totodată a adunat în jurul seu pe toți medicii spitalului, ca să vadă minunea minunilor. Medicii au constatat apoi, că trupul măteliului avea nălțime de circa treizeci centimetri, căpșorul nu-i era mai mare de cât un ou de porumb, ear' degetele de la mâni abia erau cât un fir de chibrit. A doua zi măteliul a murit.

Mistreț în turma de porci. La *Vinga* a intrat în turma de porci un mistreț (porc selbate), eșit din pădurile din apropiere, și a sfășiat vr'o șesșezpezece porci. In pustiriile lui a fost împedecat apoi de o patrulă de gendarmi, cărora li-a succes în sfârșit să 'l străpungă cu baionetele și să-l ucidă.

Din diecesa rom. cat. ardeleană. Eri și-a început în Cluj ședințele așa numitul stat al bisericii rom. catolice din Ardeal (rom. kat. statusgyűlés). Din acest prilej directorul a publicat un vast raport asupra stării fundațiunilor și fondurilor de sub administrația sa. Din acel raport rezultă, că la finea anului 1901 intratele *fondului religiosar* au fost 107.659 corone față cu 120.711 cor. eșite, ear' starea averii active a fost 1,695.194 corone; *fondul cultural* a avut 333.051 corone intrate și 334.872 eșite, ear' starea averii active a fost 4,395.925 corone; *fondul de stipendii* a avut 68.051 corone intrate și 91.606 eșite, ear' starea averii active a fost 1,811.802 corone; *fondul școlilor elementare* a avut 42.257 corone intrate și 40.237 eșite, ear' starea averii active 476.985 corone. *Fondul pentru pensionarea învățătorilor* a avut 14.819 corone intrate, cel pentru *pensionarea profesorilor* a avut 38.025 corone intrate, fondul "*grof Nemes Abraham*" 2619 corone intrate, fondul pentru *pensionarea funcționarilor* 5824 corone intrate. — Pe lângă acestea "*status*"-ul mai administră și *fundațiunea-fostului episcop Mihail Fogarassy*, care în 1873 testase 100.000 florini pentru înființarea unei *universități catolice* ori a vreunei școlii superioare în Alba-Iulia. Acum fundațiunea s'a sporit la 1,760.333 corone 64 fileri și factorii competenți se ocupă deja cu ideea de a realiza dorința fondatorului. — In anul trecut diecesa a avut 6 gimnasii complete și unul cu 7 clase, în cari au fost înscriși 2267 elevi (sporiu față cu anul anterior 96), fiind aplicați la ele 118 profesori. Fondul de stipendii în anul trecut s'a sporit cu 23.850 corone, donate de diferiți credincioși.

600 corone pentru o sărutare. O damă tineră din Viena cercetase pe un medic, ca să 'l consulte asupra unui morb óre-care. Cum pacienta era nu numai tineră, dar' și frumósă foc, medicul i-a răpit o sărutare. Dat la lege, șermanul de el a fost osândit la amendă de 600 corone. Procurorul a propus osândă de trei luni închisóre, dar' tribunalul a recunoscut delincuențului ca motiv atenuant frumșeța femeii și l'a osândit numai la amendă.

Cărți și reviste.

Sunt persecutați Evreii în România? Sub titlul acesta a apărut în ediție separată discursul rostit de primarul-locțiitor al capitalei București, dl I. G. Bibicescu, în ședința de la 2 Octobre 1902 a consiliului comunal din București.

Cuprinsul interesantei broșuri e următoriu.

Sentimentele umanitare ale poporului român.

Scutirile de taxe acordate școlilor "*Max Aziel*". — Scutiri acordate și altor școle sau societăți străine. — Ajutóre distribuite la străini — Serviciul medical și sanitar. — Străinii în spitale.

Civilizația avitică a poporului român. Omorul ritual, în străinătate și la noi. — Respectul datorit morților.

Pretinsa miserie a Evreilor din România.

Cum și căți Evrei au emigrat? — Cheslia emigrărilor în general. — Crisa și emigrările evreești. — Muncitorii străini în țera. — Evreii improprii pentru munca necesară la noi.

Emigrările evreești n'au de cauză persecuția religioasă sau miseria.

Spiritul de toleranță la Români; mijlocele de trai, natalitatea și mortalitatea. — Cauzele reale: numărul prea mare al Evreilor; concurența și îngreunarea traiului; avântul economic printră Români.

"Cartea de aur", — volumul II. de Teodor V. Păcățian. Din oficial "Cartea de aur, sau luptele politice naționale ale Românilor de sub Coróna ungară", a apărut zilele acestea volumul al doilea, cuprinđend pe 802 pagine 8º mare descrierea evenimentelor din ani 1860—1863 sub următorii capitoli: Senatul imperial (inmulțit). Adresele Românilor. Memorandul senatorului Mocsonyi. In chestia metropoliei ortodoxe române. Șaguna a casă. Noua constituție octroată. Petițiunea sinodului din Sibiu. Conferența națională din Timișóra. Conferențe confidentale. Două petițiuni. Petițiunea Românilor năsăudeni. Convocarea adunării naționale. Petițiunea Românilor din Hațeg. Dispoziții preafnalte cu privire la Ardeal. Incheerea anului (1860), ear' din 1861 următoarele: Revistă. Conferența națională din Sibiu. Rescriptul împăratesc din 16 Ianuarie. Conferența regnicolară din Alba-Iulia. Andreiu de Mocsonyi despre situație. Patenta împăratescă din 26 Februarie. Congresul Sêrbilor. Glas de frate. Lupte parlamentare în dieta din Pesta. Lupta în comitate. Senatul imperial. Protes-tul Românilor din Banat. Din "*fundul regiu*". Universitatea de năsăud. Inaugurarea "*Asociațiunii*". Zădărnicea întrunirii dietei ardelene. Caderea cancelarului Kemény. Guvern nou în Ardeal. — In fine, din anii 1862—63 următoarele: In chestia despărțirii ierarchice. Declarațiunea lui Andreiu de Mocsonyi. Apărarea școlilor române din Banat. Adresa districtului Năsăud. Congresul politic-național din anul 1863. Plănsórea Românilor bănățeni. Incheere.

Chiar și numai din titlul capitlilor se pôte vedé ce vast material cuprinde acest volum al *Cărții de aur*, care — după natura materialului tractat, — pôte să formeze și volum de sine stătător, fără a-i micșora din valóre faptul confiscării volumului prim. Tocmai de aceea credem că publicul român nu va întârzia să și-l procure, făcend astfel barem în câtra posibil autorului, ca — nu răsplata muncii puse în el, — ci cel puțin o parte din spese (și din paguba îndurată prin confiscarea volumului prim) să i-se rebonifice.

Costă 10 corone (pentru România 12 lei) și se pôte procura numai de la autor: Teodor V. Păcățian în Sibiu str. Măcelariilor Nr. 34.

Nr. 363—902

[203] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Mucundorf, din protopresbiteratul Cohalmului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele arătate în cōla B. pentru dotațiunea preoților de la stat.

Concurenții vor avé să-și așternă petițiunile în termenul deschis, instruite conform legilor în vigōre, oficiului protopresbiter al tractului Cohalmului, avēnd a se presenta înaintea de alegere în vre-o Duminecă ori sērbătōre înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective celebra și cuvēnta.

Cohalm, în 2 Septembrie 1902.

Oficiul protopesc gr.-or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea
prot.

Nr. 579/protop. 1902

[202] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Curciu din protopresbiteratul Mediașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții vor avé să-și așternă petițiunile în termenul deschis instruite conform legilor în vigōre, subsemnatului oficiu protopresbiter al, avēnd a se presenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă sau sērbătōre pentru a cânta respective a celebra și a cuvēnta.

Mediaș, 28 Octombrie 1902.

Oficiul protopresbiter al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Mircea
protopresbiter.

[200] 2—2

Avis de licitațiune

Joi, în 20 Novembre st. n. 1902, la 11 ore a. m. se va esarēnda pe calea licitațiunii publice în Hamba pășunatul de oi în estensiune de circa 390 jugēre, proprietatea bisericezi ev. lut. A. B. din Hamba.

Licitațiunea se va ținē în localul școlēi ev. lut. din Hamba.

Prețul de strigare 1500 corōne; vadiu 150 corōne.

Hamba, la 23 Octombrie, 1902.

Presbiteriul ev. lut. A. B.

La **Librăria Tipografiei Archidieceșane** se află de vēnzare:

Poesii Postume, de M. Eminescu

Prețul: " 1 C.
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Cartea consilierului de medicină Dr Müller, apărută deja în a 40-a ediție, care tractēză despre

Conturbările în sistemul nervos și secsual

precum și despre vindecarea radicală a lor, se pōte procura prin tōte librăriile.

Pentru 1 cor. 20 fileri în mărci postale o trimite franco **Curt Röber**, Braunschweig. [181] 7—52

500 florini plătesc celui-ee ar mai căpēta vrōdată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ee va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sömergasse 1. — Sē se cēră pretutinde-nea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plă-tite. La locurile, unde nu se pōte căpēta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la farmacia "Vulturul" C. Müller, piața-mare; farmacia Molnar, strada Cisnădiei 59. [1] 22—

Cărți forte eftine și de valōre!!**„Colecțiunea Șaraga.”**

- Nr. 1. Elena Sevastos, Povești.
 2. N. A. Bogdan, Povești și anecdot.
 3. Mih. Canianu, Poesii populare (doine).
 4. N. Gane, Poesii.
 5. Log. Cost. Konaki, Poesii vol. I.
 6. " " " " " II.
 7. Mihail Eminescu, Poesii complete.
 8. Sofia Nădejde, Nuvele.
 9. A. Vlăhută, Nuvele.
 10. Henriette și M. Eminescu, Scrisori.
 11. Ar. Densușean, Cercetări literare vol. I.
 12. " " " " " II.
 13. N. Gane, Domnița Ruxandra vol. I.
 14. N. Beldiceanu, Poesii.
 15. Elena Sevastos, Anecdot populare.
 16. A. Steuermann, Antologie.
 17. " " " Crestomație.
 18. N. Iorga, Schițe din literatura română.
 19. N. A. Bogdan, Și noi și vechi.
 20. I. L. Caragiale, Teatru vol. I.
 21. " " " " " II.
 22. N. Iorga, Schițe din literatura or-mână.
 23. Matilda Cugler-Poni, Poesii.
 24. Grigore N. Lazu, 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. I.
 25. Grigore N. Lazu, 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. II.
 26. Carmen Sylva, Poveștile Peșului.
 27. V. Conta, Incercări de metafisică.
 28. Mihail Eminescu, Nuvele.
 29. Victor Onișor, Doine și strigări din Ardeal vol. I.
 30. V. Conta, Teoria fatalismului.
 31. V. Conta, Teoria undulațiunii vol. I.
 32. D. Bolintinean, Poesii vol. I.
 33. D. Petrino, Poeme.
 34. Cavalier C. Stamati, Musa română vol. I.
 35. Cavalier C. Stamati, Musa română vol. II.
 36. Ed. Gruber, Stil și gândire.
 37. V. Conta, Teoria undulațiunii vol. II.
 38. M. Eminescu, Diverse.
 39. Carol Scrob, De-ale inimii.
 40. D. Bolintinean, Poesii vol. II.
 41. Const. Negruzzi, Pēcatele tineretelor vol. I.
 42. D. Bolintinean, Proză vol. I.
 43. A. Donici, Fabule.
 44. V. Conta, Bazele metafisice.
 45—56. A. D. Xenopol, Istoria Românilor vol I—XII.
 57. Ionescu Raicu-Rion, Scrieri literare vol. I.
 58. Fabuliștii români, Fabule.
 59. Traian Demetrescu, Aquarele (poesii).
 60. A. Steuermann, Sărăcie.
 61. " " " O tōmnă la Paris (scrisori și versuri).
 62. N. A. Bogdan, 15 comedii.
 63. Al. Philippide, Starea socială.
 64. I. L. Caragiale, Schițe, trad. origin.
 65. H. G. Lecca, Prima (versuri).
 66. I. G. Ionescu (Quintus) Clipe vesele (nuvelete).
 67. Gr. Alexandrescu, Fabule etc.
 Prețul unui număr 1 cor.

Biblioteca Șaraga.

- Nr. 1. epuizat.
 2. Poesii Nicoleanu, cu o prefață de Iacob Negruzzi.
 3. Epuizat.
 4. Este omul liber I., de G. Renard.
 5. Un dușman al poporului, de Henrik Ibsen.
 6. Țesetorii, de Gerhart Hauptmann.
 7. Este omul liber II., de G. Renard.
 8. Nuvele Baba Vodoaia, Dascălul Dumitrache, de Gh. Ghibănescu.
 9. Eminescu Poesii (a 6-a mie tipărită).
 10. Fabule I., de G. Asaki.
 11. Decebal (Nuvela istorică) de I. P. Florantin.
 12. Fabule II., de G. Asaki.
 13. Strigoii, de H. Ibsen.
 14. Schițe și Epigrame, E Herovanu.
 15. Tineretia lui Stefan cel Mare, de I. P. Florantin.
 16. Don Cezar de Bazan, de Dumanoir și Denery.
 17. Fabule, de C. V. Carp.
 18/19. Nuvelă originală istorică, publicată de A. Papiu, Odobescu și Densușianu.
 20. De recitat.
 21. Povești morale, de P. Ispirescu.
 Fie-care număr costă 25 fl.

Biblioteca poporului român.

- Nr. 1. Moș Calin, nuvele de Dorin.
 2. Poesii populare, adunate de I. B. Popp.
 3/4. 3 Istoriore morale, de I. Bota.
 5. Cântee, de Romul Bortoșu.
 Fie-care număr costă 20 fileri.

Librăria archidieceșană.A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană:****OCTOICHUL CEL MIC**

— cu litere latine —

care cuprinde: Rēnduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmōsele, Sfetilnele și altele.

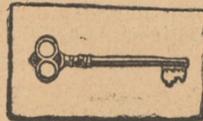
Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.

Săpun cu ruda.

Marca:

"cerb" sau "cheie"

Săpunul cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai eftin. [201] 2—25

Se capēta pretutindenea.

NOU! Pro 1903 NOU!

a apărut:

Calendariul archidieceșan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto postal **10 fil.**

Librăria archidieceșană
Sibiu.**Cruce sau stea duplă electro-magnetică**

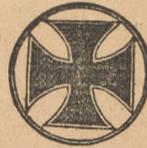
Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorēză pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bōle da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra *durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătaie de inimă, șgârciuri de inimă, asma, auzul greu, șgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și piciorē, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate.* — In cancelaria mea se află atestate incurse din tōte părțile lumii cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitē banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că *aparaturul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”* deōre-ce „Ciasul-Volta atāt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când *aparaturul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat.* Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— Prețul aparatului mic e cor. 4.—
 folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copcii și femei de constituție forte slabă.

Espeditie din centru și locul de vēnzare pentru țēră și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V.

colțul strada Kálmán.

[128] 2—52

Editura și tipariul Tipografiei archidieceșane.